

Handläggare
Christina Akbar
08-508 260 41**Till**
Trafik- och renhållningsnämnden
2014-05-21

Inför trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015. Svar på remiss.

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Per Anders Hedkvist
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefEric Tedesjö
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har från Trafikförvaltningen (tidigare SL) fått en bruttolista på möjliga trafikförändringar på remiss. Förändringarna är tänkta att gälla från och med december 2014. Bruttolistan innehåller förslag på trafikförändringar vad gäller linjestreckningar, turtäthet och trafikeringsstid som trafikförvaltningen tagit fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna. Remissen remitterades av kontoret till samtliga stadsdelsförvaltningar för synpunkter.

Generellt välkomnas alla förslag till trafikförbättringar i form av ökad turtäthet, ökad kapacitet, förlängda tidtabeller etc. Däremot finns en oro att kollektivtrafiken inte alltid utvecklas i takt med stadens kraftiga utbyggnad av bostäder och arbetsplatser.

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 260 41
Växel 08-508 272 00
christina.akbar@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

Samtliga innerstadens stadsdelförvaltningar önskar lämna synpunkter på E22, dvs. den nyligen avslutade upphandlingen av busstrafiken i innerstaden och på Lidingö.

Bakgrund

Trafikförvaltningen har påbörjat arbetet med trafikförändringar som förväntas ske i december 2014. Förslaget är en bruttolista på möjliga förändringar och rör linjesträckningar, turtäthet och trafikeringsstid. Förslaget har tagits fram i nära samarbete med trafikentreprenörerna. Hänsyn har även tagits till de förslag som inkommit från resenärerna.

Utgångspunkten är att förändringarna ska träda i kraft i december 2014. Flera av förslagen till förändringar behöver utredas grundligare vad gäller kostnader och konsekvenser innan beslut kan tas om genomförande.

Från och med augusti utgör innerstaden och Lidingö ett sammanslaget trafikområde, detta har nyligen upphandlats under beteckningen E22. Som en del i det vinnande anbudet, som lämnades av Keolis, ingick ett förslag på nytt linjenät för både stombuss- och lokalbusstrafik. Genomförande av detta är planerat till juni 2015. Ett förankringsarbete med berörda kommuner, intressegrupper mm har påbörjat. Planerade förändringar i denna busstrafik omfattas inte av denna remiss.

Ärendets beredning

Ärendet har skickats av Trafikförvaltningen till Trafikkontoret för remissynpunkter. Remissen remitterades till samtliga stadsdelsförvaltningar. De 14 stadsdelsförvaltningarna har valt att hantera remissen på olika sätt, antingen med ett eget kontorsyttrande eller med ärende till stadsdelsnämnden. Vissa förvaltningar har även samlat in medborgarsynpunkter. Bilaga 2 innehåller stadsdelarnas svar i sin helhet.

Trafikkontorets synpunkter

Stockholmsregionen växer snabbt och en bra och väl fungerande kollektivtrafik är en av grundförutsättningarna för att uppnå stadens Vision 2030 och de inriktningar som beskrivs i översiktsplanen, Promenadstaden. Den befintliga bebyggelsen ska förtätas och 140 000 nya bostäder ska byggas. Tillväxten innebär att stadens gator och spår kommer att behöva transportera fler människor och mer gods på samma yta som i dag, utan försämrad reskvalitet. Yt- och transporteffektiva trafikslag

prioriteras i stadens framkomlighetsstrategi, i linje med vision 2030 och Promenadstaden.

Arbete pågår med både kort- och långsiktiga investeringar för att utöka kollektivtrafiksystemen men största delen av framtidens kollektivtrafiksystem är redan på plats. Det gäller att ständigt förbättra samarbetet mellan staden och trafikförvaltningen m.fl. för att utveckla och optimera trafiksystemet och maximera resursutnyttjandet. Det pågående pilotförsöket med linje 4 är ett bra exempel på det samarbetet, där även entreprenören Keolis har varit delaktig för att förbättra framkomligheten för resenärer som åker med linje 4.

Trafikförvaltningens årliga översyn av utbudet är ett viktigt led i detta samarbete, och kontoret ser gärna att nya samarbetsformer utvecklas för att ta tillvara lokalkännedom och annan kunskap som finns hos stadsdelsförvaltningarna. Som staden tidigare har poängterat skulle den nuvarande remissprocessen för trafikförändringar må bra av att ses över i linje med detta. Det är också viktigt att det finns långsiktiga strategier för kollektivtrafikförsörjningen kopplat till stadens kraftiga expansion. Om kollektivtrafiken finns på plats i tidiga skeden i de nya stadsdelarna, även om efterfrågan är låg och trafiken inledningsvis är olönsam, så etableras mönster och strukturer där kollektivtrafiken senare blir central för trafikarbetet i området.

Synpunkter på remissförslagen

Generellt välkomnas alla förslag till trafikförbättringar i form av ökad turtäthet, ökad kapacitet, förlängda tidtabeller etc. Däremot finns en oro att kollektivtrafiken inte alltid utvecklas i takt med utbyggnaden av nya bostäder och arbetsplatser. Det vore också önskvärt med en utvärdering av tidigare års förändringar.

Förbättrade möjligheter till tvärgående resor i söderort och västerort är ett återkommande tema i stadsdelarnas synpunkter.

Samtliga innerstadens stadsdelsförvaltningar önskar lämna synpunkter på den nyligen avslutade upphandlingen av busstrafiken i innerstaden, E22. Staden ser den av Trafikförvaltningen och Trafikkontoret gemensamt framtagna, och av nämnderna beslutade stomnätsstrategin som utgångspunkt för hur stomtrafiken ska utvecklas framöver. Bakom stomnätsstrategin ligger ett gediget arbete där Trafikförvaltningens och stadens olika uppdrag, ansvarsområden

och ambitioner vägts samman i ett dokument. Stomnässtrategin är för betydelsefull för stadens fortsatta utveckling för att vara en enskild entreprenörs angelägenhet.

Sammanfattning av stadsdelarnas önskemål och synpunkter på remissen

SL:s förslag	Stadsdelarnas synpunkter/önskemål
Tunnelbanan	
Sommartidtabell	<ul style="list-style-type: none"> • Kortas ner med två veckor
Utöka högtrafiken på röda linjen	<ul style="list-style-type: none"> • Fler tåg på Norsborgsgrenen som vänder i Skärholmen (istället för Axelsberg eller Sättra)
Fler långa tåg/ökad turtäthet fre/lör kväll	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad turtäthet väster om Alvik
Utöka kapacitet Fridhemsplan - Kista	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad turtäthet måndag – fredag • Utformar vagnar så fler får plats
Spårväg City	<ul style="list-style-type: none"> • Kapacitetsstark kollektivtrafik till och från Djurgården • Bastrafiken förstärkas vid trafiktoppar och särskilda evenemang även om tidtabellen utökas.
Tvärbanan	
Avstängning sommar 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Ombyggnaden samordnas med åtgärder i och kring Årstafältet • Ersättningstrafik ska ha tillräcklig kapacitet
Förtätning i rusningstid	<ul style="list-style-type: none"> • Ser positiv till förtätningen.
Nockebybanan	<ul style="list-style-type: none"> • Senare trafik helgnätter • Ytterligare anpassas med övriga trafikslag
Pendelbåt	<ul style="list-style-type: none"> • Ser positiv på pendelbåtlinjen Ulvsunda - Södersjukhuset
Bussar	
Generellt	<ul style="list-style-type: none"> • Önskas mer detalj om utbudsändringar
Omläggningar	<ul style="list-style-type: none"> • Viktigt med bra information
Nya Arenan	<ul style="list-style-type: none"> • Extrabussar bör sättas in mot Älvsjö, Huddinge och Nacka vid större evenemang i arenan och Globen för att avlasta den reguljära kollektivtrafiken

Västra Kungsholmen	<ul style="list-style-type: none"> • Räcker utbudet för den pågående exploateringen
113: turtäthet	<ul style="list-style-type: none"> • Ser positiv på förslaget
115	<ul style="list-style-type: none"> • Synkas bättre med tunnelbanan vid Råcksta • Trafikera kyrkogården alla dagar • Tätare turer under helger och kvällar.
117: utbud	<ul style="list-style-type: none"> • Ser positiv på förslaget
124	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad turtäthet • Trafikera Västerled-Djupdalsvägen-Gustav III:s väg
135	<ul style="list-style-type: none"> • Eventuell trafikering till Sättra ridskola välkommas. Diskussioner pågår mellan trafikförvaltningen och Stockholms stad • Bussförbindelse till Sättrastrandsbadet bör kvarstå
141	<ul style="list-style-type: none"> • Ser positiv på ökad turtäthet
142	<ul style="list-style-type: none"> • En förlängning från Telefonplan till Liljeholmen skulle skapa en snabbförbindelse Älvsjö-Liljeholmen • Även ökad turtäthet önskas
144	<ul style="list-style-type: none"> • Önskas att alla turer går till Fruängen och att avgångar synkas bättre med tunnelbanan samt med pendeltåg vid Älvsjö • 163 och 144 ska avgå från samma hållplats vid Älvsjö station.
153	<ul style="list-style-type: none"> • Bör vara kvar. Viktig tvärförbindelse för resenärer som ska mot Fridhemsplan och vidare • Realtidsinformation behövs vid torget i Bredäng
155	<ul style="list-style-type: none"> • Punktlighetsproblem
157	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre samordning mellan linjerna 517 och 157
163	<ul style="list-style-type: none"> • 163 och 144 ska avgå från samma hållplats vid Älvsjö station
165	<ul style="list-style-type: none"> • Utökad trafik kvällar och helger. Turtätheten bör anpassas till anslutande tunnelbanetrafik
167	<ul style="list-style-type: none"> • Bör även gå dagtid
173: utbud, sträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Önskas snabbare sträcka Kungens Kurva – Skärholmen • Bör trafikera Älvsjö – Högdalen – Farsta istället för Bandhagen –

Error! Use the Home tab to apply Rubrik 1 to the text that you want to appear here.

	Hökarängen – Skarpnäck
178	<ul style="list-style-type: none"> • Övervägar trafikera med större turtäthet
179	<ul style="list-style-type: none"> • Övervägar trafikera med större turtäthet
181	<ul style="list-style-type: none"> • Hållplats behövs i västra delen av Skarpnäcks alle t.ex. Vinggatan.
514	<ul style="list-style-type: none"> • Övervägar trafikera med större turtäthet
517	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre samordning mellan linjerna 517 och 157 • Bör stanna på båda sidor av Tenstavägen
541	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre turtäthet
546	<ul style="list-style-type: none"> • Önskas stanna i Barkarby och även gå på helger
567	<ul style="list-style-type: none"> • Övervägar trafikera med större bussar t.ex ledbussar
830	<ul style="list-style-type: none"> • Öka pålitligheten mellan linje 830 från Farsta centrum och pendeltåg i Skogås
883	<ul style="list-style-type: none"> • Utökning av trafiken
Övergripande	
Bromma	<ul style="list-style-type: none"> • Önskas tätare turer för seniorbussen i Blackeberg • Bättre förbindelser till Kista/Akalla • Spårförbindelse till/från Beckomberga • Servicelinje Tranebergs strand – Alviks torg • Standard och service vid de större bytespunkterna • Spårbunden trafik till/från Ekerö • Tydlig information till resenärer
Enskede-Årsta-Vantör	<ul style="list-style-type: none"> • Tvärförbindelser i söderort • Kollektivtrafik till/från Östberga, Årstafältet • Trygghet i knutpunkter • Kollektivtrafik till/från Tele2 Arena • Utgår ifrån ersättningsbussar vid tvärbanas avstängning sommar 2015 har samma kapacitet som tvärbanan.
Farsta	<ul style="list-style-type: none"> • Kollektivtrafik till/från Lilla Sköndal • Tvärförbindelser • Busslinje mellan Fagersjö och Farsta Strand med anslutning till pendeltåg och t-bana önskas
Hässelby-	<ul style="list-style-type: none"> • Utredda fler närtrafiklinjer

Error! Use the Home tab to apply Rubrik 1 to the text that you want to appear here.

Vällingby	<ul style="list-style-type: none"> Närtrafiklinjen stannar vid Viveka Trolles gränd Närtrafiklinje på helger Bättre tvärförbindelser Vällingby mot Solna, Kista, Sollentuna och Vällingby-Åkermýntan-Barkarby Busslinje införs under sommarsäsong till Lövstabadet/ Kyrkhamn.
Kungsholmen	<ul style="list-style-type: none"> Önskar lämna synpunkter på E22:an Lättillgänglig kollektivtrafik bör prioriteras till Västra Kungsholmen Viktigt att kollektivtrafikutvecklingen samordnas med stadsutveckling Utreda kollektivtrafik på vatten Kombinationsresor med cykel
Norrmalm	<ul style="list-style-type: none"> Önskar lämna synpunkter på E22:an Viktigt att kollektivtrafikutvecklingen samordnas med stadsutveckling Kombinationsresor med cykel
Rinkeby-Kista	<ul style="list-style-type: none"> Önskas tvärbanas Kistagren trafikeras så snart som möjligt. Ökad turtäthet 178, 179, 514, 567 Större bussar 567 Bör ges Kista samt Akalla busstationer en utformning som är mer ändamålsenlig, trygg och klimatanpassad Nödvändigt att anlägga en hållplats i anslutning till Rinkeby allé.
Skarpnäck	<ul style="list-style-type: none"> Ökad turtäthet på t-bana under rusningstrafik Tvärförbindelser Planeringen av Spårvägs syds sträckning inleds i flera olika remissvar. Bör prioriteras.
Skärholmen	<ul style="list-style-type: none"> Buss till Sätra Stall och Sätrastrandsbadet Förstärkning av tvärförbindelser, särskilt Skärholmen – Fruängen – Älvsjö – Högdalen – Farsta - Skarpnäck Tåg mot Norsborg bör vända i Skärholmen som är en knutpunkt
Spånga-Tensta	<ul style="list-style-type: none"> Utökad turtäthet och bättre geografisk täckning i Lunda industriområde samt bättre samordning av bussturerna

	<ul style="list-style-type: none"> • Bättre tvärförbindelser Tensta-Akalla, Spånga-Vällingby, Spånga-Kista-Sollentuna samt utökad tidtabell • Bättre lösning för busstorget Spånga, bättre skyltning • Underläget för att resa till Karolinska institutet kommer att öka genom byggandet av 214 bostäder • Servicebussen bör ha större täckning i Tensta
Södermalm	<ul style="list-style-type: none"> • Önskas lämna synpunkter på E:22:an.
Älvsjö	<ul style="list-style-type: none"> • Snabba tvärförbindelser i söderort • Bra förbindelse mellan Älvsjö och Liljeholmen • Högre turtäthet på bussarna, framförallt kvällstid • Kollektivtrafiken till/från Solberga, och förlängning till Liljeholmen • Bussgatans utformning, placering av hållplatser, skyltning och bänkar vid bussterminalen och resecentrum.
Östermalm	<ul style="list-style-type: none"> • Önskar lämna synpunkter på E22:an • Positiv på åtgärderna som ska genomföras på Roslagsbanan • Positiv till tillgänglighetsanpassningar på Spårväg Citys sträckning på Djurgården • Angeläget att möjligheterna till kollektivtrafik på vattnet utreds • Viktigt att förbättra möjligheterna till kombinationsresor med kollektivtrafik och cykel. • Betonar vikten av att utvecklingen av kollektivtrafiken samordnas med de stadsutvecklingsprojekt som pågår.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att trafik- och renhållningsnämnden överlämnar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Slut

Bilagor

1. Remiss inför trafikförändringar i SL-trafiken 2014/2015
2. Stadsdelarnas synpunkter